

Kirje

3.10.2023

VN/25306/2023
VN/25306/2023-VM-3

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1444/2014) muuttamisesta. Valtioneuvoston asetusta on tarkoitus mukauttaa vastaamaan ns. yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen (EU 615/2014) tehtyjä muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.7.2023. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muutosten tavoitteina on yksinkertaistaa ja nopeuttaa julkisen tuen myöntämistä EU:n vihreään ja digitaaliseen siirtymään. Muutokset luovat myös tarvittavan perustan Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan taloudellisiin vaikutuksiin puuttumiseksi ja edistävät osaltaan Euroopan talouden elpymistä, johon myös koronaviruspandemia ja energian korkeat hinnat ovat vaikuttaneet.

Asetuksen muutoksilla otettaisiin kansallisesti käyttöön yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mahdollistamia uusia tukimuotoja, kuten rahoitus Euroopan puolustusrahastosta tai Euroopan puolustusteollisesta kehittämisohjelmasta tuettujen hankkeiden yhteisrahoitukseen sekä rahoitus testaus- ja kokeiluinfrastruktuurien rakentamiseen ja parantamiseen. Lisäksi muutettaisiin eräiden tukien enimmäismääriä sekä mahdollistettaisiin tuki-intensiteettien korotuksia. IPCEI-hankkeissa tukea voisi myöntää myös ensimmäistä teollista hyödyntämistä koskevaan toimintaan. BF:n rahoitusta olisi mahdollista myöntää myös ulkomaalaiselle yritykselle digitaali-innovaatiokeskittymän (EDIH) kautta.

Asetuksen muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024 ja asetus olisi voimassa 31.12.2026 saakka.

Valtiovarainministeriön lausunto

Asetuksen muutoksilla mahdollistetaan muutetun ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset tuet. On ymmärrettävää, että halutaan luoda säädöspohja uusien ehtojen mukaisille valtiontuille, jotta niiden myöntäminen on tarvittaessa mahdollista. On kuitenkin erikseen harkittava, missä määrin löysempiä tukipuitteita, kuten suurempia tukimääriä ja korkeampia tuki-intensiteettejä, on mielekästä hyödyntää pitäen mielessä julkisen talouden alijäämäisyys sekä tukijärjestelmien tavoitteet.

Asetuksen 10 §:ää (Muutokset lainaehtoihin) ehdotetaan muutettavaksi siten, että hankkeen tai sen tulosten taloudellisen hyödyntämisen epäonnistuessa laina-aikaa voidaan myös lyhentää. Valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuuasta annetun lain 3 §:n mukaan valtion varoista myönnettävän lainan korosta, laina-ajasta ja muista ehdoista päättää lainan myöntävä viranomainen valtion tulo- ja menoarviossa määrättyissä rajoissa. Näin ollen lainan myöntäminen kuuluu sen ministeriön tai muun tiliviraston (tässä tapauksessa rahoituskeskuksen) toimivaltaan, jonka käyttöön lainamääräraha on osoitettu ja tämä viranomainen voi päättää myös laina-ajan lyhentämisestä. Ehdotuksesta jää epäselväksi, miksi laina-ajan lyhentämisestä on tarpeen säätää asetuksella. Lienee myös mahdollista, että laina-ajan lyhentämisestä tietyissä tilanteissa olisi oma ehtonsa varsinaisissa lainaehtoissa ja näin asia olisi huomioitu jo etukäteen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

Asetuksen 3 §:ää (Rahoituksen myöntämisen yleiset edellytykset) muutettaisiin niin, että Digitaalinen Eurooppa –ohjelman rahoitusta olisi mahdollista kanavoida myös ulkomaalaiselle yritykselle. Kyse olisi muistion mukaan yrityksistä, jotka ovat osallistumiskelpoisia Digitaalinen Eurooppa –ohjelmaan ja rekisteröityneitä Suomen ulkopuoliseen valtioon. Muutos mahdollistaisi EDIH-verkoston tehokkaamman toiminnan kansallisten rajojen yli. Tämän muutoksen yhteydessä on syytä ottaa huomioon, että ulkomaalaisten yritysten rahoittaminen aiheuttaa lisätyötä rahanpesun estämiseen liittyvien asiakkaan tuntemista koskevien vaatimusten täyttämisen sekä pakotetarkistusten osalta ja vaikeuttaa todennäköisesti ongelmatapauksissa takaisinperintää. Perintätilanteiden prosessointi voi olla vaikeaa ja kallista.

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Taina Eckstein

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
TEM IYR Yritysten KVn ja toimialakohtainen elinkeinopo, Maria Hauptmann

Tiedoksi VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Merja Salmi
VM RMO Rahoituspolitiikkayksikkö, Sakari Lehtiö

VN/25306/2023-VM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: